

Vejledning om ansøgning om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og arbejdsløshedskassernes pligt til at vejlede

I § 1 i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022 og bekendtgørelse nr. XX af XX. XX 2021 om ansøgning om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og arbejdsløshedskassernes pligt til at vejlede er der fastsat regler om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag.

I denne vejledning beskrives reglerne, og nogle af disse er uddybet med nærmere retningslinjer.

Vejledningen erstatter vejledning nr. 10338 af 27. december 2017 ansøgning om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og arbejdsløshedskassernes pligt til at vejlede.

Arbejdsløshedskassernes pligt til at informere

Med § 1 i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022 bliver det muligt for personer, der har indbetalt til efterlønsordningen, at fravælge ordningen og få efterlønsbidragene udbetalt kontant og skattefrit i 2022.

Arbejdsløshedskasserne skal i den forbindelse informere alle de personer, som de har registreret med indbetalte efterlønsbidrag og som ikke når efterlønsalderen inden den 1. januar 2022, om muligheden for i 2022 at fravælge efterlønsordningen og få efterlønsbidraget udbetalt kontant og skattefrit, jf. § 3 stk. 1, § 1 i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022. Ud over at informere sine aktuelle medlemmer, skal arbejdsløshedskassen informere de personer, der ikke længere er medlem af arbejdsløshedskassen, hvor arbejdsløshedskassen ikke har fået oplysninger om, at personen er optaget i en anden arbejdsløshedskasse.

Formålet med dette er, at alle, der har betalt efterlønsbidrag, der ikke er tilbagebetalt, skal have mulighed for at tage stilling til, om de fortsat ønsker at være tilmeldt efterlønsordningen.

Informationen skal indeholde oplysning om muligheden for kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag, herunder hvordan og hvornår der kan ansøges om udbetaling. Det skal også oplyses, at det er en forudsætning for udbetaling af bidraget, at personen fravælger efterlønsordningen, og at personen ikke senere kan tilmelde sig efterlønsordningen, herunder via fortrydelsesordningen. Arbejdsløshedskassen skal tilsvarende oplyse, at personen ved fravalget af efterlønsordningen heller ikke kan benytte sig af fleksydelsesordningen. Desuden skal det fremgå, at fravalget af efterlønsordningen har konsekvenser for retten til seniorjob.

Det skal fremgå af arbejdsløshedskassens information, at gæld, som personen har til arbejdsløshedskassen, modregnes i udbetalingen af efterlønsbidrag, jf. § 3, stk. 2. Det skal også fremgå, at en ansøgning om udbetaling kan fortrydes, indtil arbejdsløshedskassen har iværksat udbetalingen.

Det skal endelig fremgå klart af informationen, at hvis personen ønsker yderligere vejledning, skal personen rette konkret henvendelse til arbejdsløshedskassen og udtrykkeligt anmode herom.

Arbejdsløshedskasserne kan fx informere om muligheden for skattefri udbetaling af efterlønsbidrag ved brev eller elektronisk meddelelse til den pågældende person. Arbejdsløshedskassen skal udfolde rimelige bestræbelser på at finde oplysninger om adresse på de personer, der skal informeres. Indhentelse af oplysninger fra cpr. -registret anses for en rimelig bestræbelse. Hvis arbejdsløshedskassen ikke ved indhentelse af oplysninger fra cpr. -registret kan finde personen, har arbejdsløshedskassen ikke pligt til at foretage sig yderligere for at kontakte personen.

Der er personer, som har indbetalt efterlønsbidrag, men som ikke længere er medlem af en arbejdsløshedskasse. Arbejdsløsheds-kassen kan efter § 90 b, stk. 3, jf. stk. 5 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. indhente fornødne oplysninger på disse personer fx via cpr-registret med henblik på at informere disse personer om muligheden for at få efterlønsbidrag udbetalt kontant og skattefrit.

Hvis en person, der er berettiget til at få efterlønsbidraget udbetalt kontant og skattefrit, i perioden fra den 1. januar 2022 til og med den 30. juni 2022 ansøger om at få efterlønsbidraget udbetalt efter § 77 a i lov om arbejdsløshedsforsikring, skal arbejdsløsheds-kassen informere personen om muligheden for at få bidraget udbetalt efter § 1 i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022.

På samme måde skal arbejdsløsheds-kassen informere en person, der uden egen skyld har mistet retten til at overgå til efterløn, og som anmoder om at få efterlønsbidraget udbetalt efter § 25 i bekendtgørelse om betaling af medlems- og efterlønsbidrag til en a-kasse om muligheden for at få bidraget udbetalt kontant og skattefrit.

Betingelser for udbetaling af efterlønsbidrag

En person, der har indbetalt efterlønsbidrag, som ikke senere er tilbagebetalt, kan i perioden fra den 1. januar 2022 til og med den 30. juni 2022 ansøge sin arbejdsløsheds-kasse om at få efterlønsbidrag udbetalt kontant og skattefrit, jf. § 1, stk. 1, i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022. Personen skal sende ansøgningen om kontant og skattefri udbetaling til den arbejdsløsheds-kasse, som personen aktuelt er medlem af. Hvis personen ikke er medlem af en arbejdsløsheds-kasse, skal personen sende ansøgningen til den arbejdsløsheds-kasse, som personen senest var medlem af.

Har en person indsendt ansøgning om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag, kan personen fortryde ansøgningen, indtil arbejdsløsheds-kassen har iværksat udbetalingen af bidrag.

Det er en betingelse for kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag, at ansøgningen om udbetaling er modtaget af arbejdsløsheds-kassen senest den 30. juni 2022.

Ansøgning på papir anses dog for rettidig, hvis arbejdsløsheds-kassen har modtaget den senest ved kontortids ophør den 30. juni 2022.

Det er samtidig en betingelse for at få efterlønsbidraget udbetalt kontant og skattefrit, at personen ikke har nået efterlønsalderen den 1. januar 2022 samt, at personen skriftligt fravælger efterlønsordningen. Fravalget af efterlønsordningen er endeligt, og personen kan derfor ikke på et senere tidspunkt tilmelde sig efterlønsordningen, herunder tilmelde sig efterlønsordningen efter fortrydelsesordningen i § 75 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Det gælder, uanset om personen ved en fornyet tilmelding til ordningen ville kunne nå at opfylde betingelserne for efterløn inden folkepensionsalderen.

Det er ikke en betingelse for at få efterlønsbidraget udbetalt kontant og skattefrit, at personen på ansøgningstidspunktet aktuelt er medlem af en arbejdsløsheds-kasse. Hvis personen på ansøgningstidspunktet ikke er medlem af en arbejdsløsheds-kasse, er det den arbejdsløsheds-kasse, som personen senest var medlem af, som skal udbetale efterlønsbidraget til personen.

Det er heller ikke en betingelse, at personen ved fortsat indbetaling af efterlønsbidrag vil kunne opnå ret til efterløn. Eksempelvis kan personer, der har fået tilkendt førtidspension ansøge om at få efterlønsbidraget udbetalt kontant og skattefrit i perioden fra den 1. januar 2022 til og med den 30. juni 2022.

Hvis personen afgår ved døden, har boet efter personen ret til at få det indbetalte efterlønsbidrag udbetalt kontant.

Boet efter en person, der har indbetalt efterlønsbidrag kan dog ikke ansøge om skattefri udbetaling af bidraget. Udbetaling til boet vil ske efter de gældende regler i § 77 a, stk. 4, i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og § 49 A, stk. 2, i pensionsbeskatningsloven, det vil sige med fradrag for en afgift på 30 pct. af tilbagebetalingsbeløbet.

Hvis personen, der har indbetalt efterlønsbidrag, inden dødsfaldet har indsendt ansøgning om kontant og skattefri udbetaling af bidraget, udbetales bidraget skattefrit til dødsboet.

En person, der har fået efterlønsbidraget udbetalt efter § 1 i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022, § 1 i lov nr. 1671 af 26. december 2017 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag eller § 6 i lov nr. 1365 af 28. december 2011 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og flere andre love (Forhøjelse af efterlønsalder, forkortelse af efterlønsperiode og tilbagebetaling af efterlønsbidrag m.v.), vil heller ikke ved visitation til fleksjob kunne blive tilmeldt fleksydelsesordningen, selv om personen ville kunne opfylde anciennitetskravet i fleksydelsesordningen inden folkepensionsalderen. Det følger af § 4 i lov om fleksydelse.

Fravalget af efterlønsordningen er således endeligt, når der skattefrit bliver udbetalt efterlønsbidrag efter § 1 i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022. Der er i § 4 i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022 fastsat tilsvarende regler om fravalg af fleksydelsesordningen ved kontant og skattefri udbetaling af fleksydelsesbidrag, der indebærer, at personen ikke på et senere tidspunkt kan tilmelde sig efterlønsordningen eller fleksydelsesordningen.

De ordinære regler om tilbagebetaling af efterlønsbidrag i § 77 a i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. finder fortsat anvendelse i perioden fra den 1. januar 2022 til og med den 30. juni 2022. Det betyder, at en person, der i denne periode ønsker at få efterlønsbidrag tilbage uden at afskære sig fra muligheden for senere at tilmelde sig efterlønsordningen efter § 77 eller § 75 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., skal ansøge om tilbagebetaling efter § 77 a i stedet for at få efterlønsbidraget tilbage efter § 1 i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022.

Beregning og udbetaling af efterlønsbidraget

Ved beregning af det beløb, der skal udbetales kontant og skattefrit efter § 1 i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022, anvendes principperne i § 77 a, stk. 5, 1. pkt., i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Det vil sige, at arbejdsløshedskassen skal opgøre, hvor mange dagpengesatser, personen har indbetalt indtil ansøgningstidspunktet. Efter § 2, stk. 1, 2. pkt., i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022 skal beløbet, der udbetales, opgøres ved at gange antallet af dagpengesatser med dagpengenes højeste beløb efter lovens §§ 47 og 70 på udbetalingstidspunktet. Der anvendes den tekniske beregnede dagsats der for fuldtidsforsikrede er fastsat i lovens § 47, stk. 2, og for deltidsforsikrede i medfør af lovens § 70, stk. 2. Det vil sige, at satsen for dagpengenes størrelse i 2023 skal anvendes ved opgørelse af kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag, der, fx på grund af en klage over opgørelse af størrelsen af tilbagebetalingsbeløbet, først udbetales i 2023.

Efter § 2, stk. 2, i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022 skal der ikke betales afgift eller skat af efterlønsbidrag, der er indbetalt til og med den 10. oktober 2020. Efterlønsbidrag, der vedrører en hel eller delvis bidragsperiode til og med den 10. oktober 2020, og som er faktisk indbetalt efter den 10. oktober 2021, udbetales afgifts- og skattefrit.

Efterlønsbidrag, der vedrører en hel eller delvis bidragsperiode fra og med den 11. oktober 2020 indtil ansøgningstidspunktet, udbetales efter fradrag af en afgift på 30 pct. Det er i den forbindelse uden betydning, om indbetalingen af bidraget er foretaget før den 11. oktober 2020. Afgiften tilbageholdes ved

den kontante udbetaling og skal indbetales til statskassen inden 3 hverdage (bankdage) efter den kontante udbetaling. Arbejdsløshedskassen skal underrette personen om tilbageholdelsen.

Eksempel:

Person P, som er født den 19. februar 1964, har indbetalt efterlønsbidrag i perioden fra 1. juli 1999 indtil den 31. marts 2022. P ansøger den 1. april 2022 arbejdsløshedskassen om udbetaling af efterlønsbidraget.

Opgørelsen af tilbagebetalingsbeløbet er følgende:

Bidragsperiode	Antal indbetalte dagpengesatser	Bruttoudbetaling	Nettoudbetaling
01.07.99–31.12.99	4 dp-satser x 6/12 år = 2,00 dp-satser	1.784 kr.	
01.01.00–31.12.00	6 dp-satser x 1 år = 6,00 dp-satser	5.352 kr.	
01.01.01–31.12.19	7 dp-satser x 19 år = 133,00 dp-satser	118.636 kr.	
01.01.20–10.10.2020	7 dp-satser x (10/31 + 9 mdr.)/12 = 5,44 dp-satser	4.852,48 kr.	
Skattefrit beløb			130.624,48 kr.
11.10.2020–31.12.2020	7 dp-satser x (21/31 + 2 mdr.)/12 = 1,56 dp-satser	1.391,52 kr.	
01.01.21–31.12.21	7 dp-satser	6.244,00 kr.	
01.01.22–31.03.22	7 dp-satser x 3/12 år = 1,75 dp-satser	1.561,00 kr.	
Beløb efter afgift på 30 pct.			6.466,52 kr.*
I alt	128,75 dagpengesatser	139.821 kr.	137.091,00 kr.

* Anm. : Inden beregningen af afgiften afrundes det afgiftspligtige beløb nedad til nærmeste beløb, der kan deles med 100. I eksemplet er satsen for 2021 anvendt, da satsen for 2022 endnu ikke er kendt.

Der er med hjemmel i den eksisterende bemyndigelsesbestemmelse i § 15 i lov om aktiv socialpolitik fastsat regler, hvorefter kommunen skal se bort fra formue, som hidrører fra en ekstraordinær udbetaling af efterlønsbidrag på gunstigere vilkår. For personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, og som samtidig benytter muligheden for at få indbetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag udbetalt på de gunstigere vilkår i 2022, betyder dette, at udbetalingen af fleksydelsesbidrag ikke får indflydelse på beregningen af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

Arbejdsløshedskassens pligt til at vejlede

En arbejdsløshedskasse har alene pligt til at give individuel vejledning til en person om konsekvenserne af at få udbetalt efterlønsbidraget kontant og skattefrit, hvis personen udtrykkeligt anmoder arbejdsløshedskassen herom. Det vil sige, at en persons blotte ansøgning om kontant og skattefrit udbetaling af efterlønsbidraget ikke forpligter arbejdsløshedskassen til at give individuel vejledning til personen om konsekvenserne af kontant og skattefrit udbetaling af bidraget, som rækker ud over den generelle information, arbejdsløshedskassen har givet.

Hvis en person anmoder arbejdsløshedskassen om vejledning, skal arbejdsløshedskassen vejlede om, at det er en forudsætning for kontant og skattefrit udbetaling af efterlønsbidraget, at personen endeligt fravælger efterlønsordningen. Arbejdsløshedskassen skal i den forbindelse vejlede om, at personen ikke på et senere tidspunkt igen kan tilmelde sig efterlønsordningen, herunder via fortrydelsesordningen, eller kan blive tilmeldt fleksydelsesordningen, hvis personen visiteres til fleksjob.

Arbejdsløshedskassens vejledning skal ses i sammenhæng med, at arbejdsløshedskasserne efter § 3, stk. 1, i lov nr. 876 af 12. maj 2021 om kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidrag og fleksydelsesbidrag i 2022 skal informere alle, der har indbetalt efterlønsbidrag som ikke tidligere er tilbagebetalt om mulighederne for at fravælge efterlønsordningen på skattemæssige gunstige vilkår.

Arbejdsløshedskassen har derudover alene pligt til at vejlede om, at kontant og skattefri udbetaling af efterlønsbidraget indebærer, at personen mister retten til efterløn og muligheden for at optjene en skattefri præmie. Arbejdsløshedskassen skal også vejlede om, at kontant og skattefri udbetaling af bidraget indebærer, at personen mister retten til seniorjob efter lov om seniorjob samt mister retten til fleksydelse, hvis personen bliver visiteret til fleksjob.

Ansøgerens erklæring

Hvis en person anmoder om at få udbetalt efterlønsbidraget kontant og skattefrit, uden udtrykkeligt at anmode arbejdsløshedskassen om individuel vejledning, skal personen skriftligt erklære dels at have modtaget information om ændringerne i efterlønsordningen, dels at personen endeligt fravælger efterlønsordningen. Arbejdsløshedskassen kan ikke udbetale efterlønsbidraget, før arbejdsløshedskassen har modtaget disse erklæringer fra personen.

Hvis arbejdsløshedskassen har vejledt efter bekendtgørelsens § 7 skal arbejdsløshedskassen notere, hvordan vejledningen er gennemført, og hvad personen er blevet vejledt om. Før arbejdsløshedskassen kan udbetale efterlønsbidraget til personen, skal personen skriftligt erklære over for arbejdsløshedskassen, at have fået vejledning om de konsekvenser, der er nævnt i bekendtgørelsens § 7, og at personen endeligt fravælger efterlønsordningen.

Arbejdsløshedskassen skal opbevare oplysninger og informationer efter reglerne i bekendtgørelse om dokumentation for anciennitet i en a-kasse. Det vil sige, at arbejdsløshedskassen skal opbevare oplysningerne m.v. i mindst 5 år efter udgangen af det regnskabsår, hvori personen når folkepensionsalderen eller er afgået ved døden.